

Vystúpenie predsedníčky Roberty Metsolovej na zasadnutí Európskej rady 19. decembra 2024 (Brusel)

Dobre ráno vážení kolegovia,

ak existuje jedna vec, ktorá bude určujúca pre náš kontinent v nadchádzajúcich rokoch, bude to naša schopnosť naďalej presadzovať spoločné ciele jednotne. V roku 2024 sme obstáli. A na to môžeme byť hrdí. V roku 2025 však musíme našu snahu zintenzívniť, ak chceme skutočne a seriózne obhájiť miesto Európy na svetovej scéne. Veľa iných možností nemáme.

Pokiaľ ide o Ukrajinu, musíme vystupňovať naše úsilie o dosiahnutie mieru. Nie však hocikakého mieru – žiadnej falošnej predstavy mieru, ktorú vnucuje Rusko, ale skutočného a trvalého mieru. Treba dosiahnuť dôstojný mier, mier, ktorý zaručí slobodu, spravodlivý mier.

Potrebuje vydlážiť cestu ku skutočnému mieru. Hlavnou zásadou však musí zostať „žiadne rozhodnutie o Ukrajine bez Ukrajiny“. Jedna vec je dostať priestor na scéne, ale úplne iná vec je mať hlas, ktorým na seba upriamite pozornosť.

Ukrajina musí byť schopná hovoriť z pozície sily. Preto je strategicky dôležité pokračovať v podpore mierového plánu a plánu víťazstva prezidenta Zelenského. Je strategicky nevyhnutné a v našom spoločnom záujme zachovať zmrazenie ruských aktív a dohodnúť sa na ďalších sankciách voči Putinovi a jeho spojencom – čo Európsky parlament už dlho požaduje. A preto má strategický význam, aby sme zostali neochvejní v našej diplomatickej, finančnej, vojenskej a humanitárnej pomoci Ukrajine.

Keďže Ukrajincom čaká ďalšia zima vo vojne – a asi zatiaľ ich najťažšia zima, Európsky parlament zvyšuje podporu na ochranu energetickej infraštruktúry Ukrajiny. Mobilizujeme tým spojencov na celom svete, aby sme zabezpečili, že Ukrajina zostane na poprednom mieste záujmu vo svete a že sa jej dostane čo najširšej medzinárodnej podpory.

Neodkladnou je aj situácia v našom širšom susedstve, pretože ruské zasahovanie v Moldavsku, Gruzínsku a na západnom Balkáne predstavuje pre nás jednu z najnaliehavejších bezpečnostných obáv. A všetci s tým súhlasíme, pretože už roky hovoríme, že rozširovanie je z geopolitického hľadiska nevyhnutné. Za posledné desaťročie sme však viac členov stratili, než získali. Chceme tým povedať, že ak budeme váhať, nemali by sme byť prekvapení, ak prídu iní a vyplnia existujúcu medzeru.

Ešte však nie je príliš neskoro. V Gruzínsku ľudia už niekoľko týždňov protestujú v uliciach a pokojne požadujú európsku budúcnosť. Prezidentka Maia Sanduová v Moldavsku presadzuje rýchle prijatie nástroja pre rast Moldavska. Parlament tento proces urýchli. Včera sme na samite o západnom Balkáne počuli vedúcich predstaviteľov hovoriť o ich snahe zbližiť sa s Európskou úniou. Samozrejme, reformy musia byť skutočné a rozhodujúce bude ich vykonávanie. Rozširovanie musí zostať založené na dosiahnutých výsledkoch, ktoré sa posudzujú podľa našich kritérií. Musíme však zintenzívniť aj naše úsilie.

To sa nám podarilo, keď sme prijali historické rozhodnutie plne integrovať Rumunsko a Bulharsko do schengenského priestoru. Vieme, že naši rumunskí a bulharskí priatelia sa o dosiahnutie tohto cieľa tvrdo a dlho snažili. A preto som rada, že môžem v mene Parlamentu aj v mojom vlastnom mene vysloviť slová: Blahoželáme, je to zaslúžené!

Keď hovoríme o našom širšom susedstve, predmetom našich diskusií musí byť aj slobodné a demokratické Bielorusko. Takzvané prezidentské voľby, ktoré sa majú konať 26. januára, opäť preukážu nedostatok slobody a demokracie v tejto krajine. Bude to dôležitý moment, keď budú ľudia upierať pohľady na Európu. A keď to urobia, zaslúžia si vidieť skutočné vedúce postavenie Európy, naše skutočné rozhodnutia a naše skutočné kroky.

To isté platí pre situáciu na Blízkom východe. Nedávna dohoda o prímerí medzi Izraelom a Libanonom ponúka náznak nádeje. Ušetrí životy, poskytne úľavu a ponúkne šancu na obnovu. Mier však nemožno udržať len nádejou. Preto budeme naďalej neochvejne žiadať prepustenie rukojemníkov v Gaze. Naďalej budeme rozhodne vyzývať na prímerie. Naďalej sa budeme aktívne usilovať o deeskaláciu. A naše úsilie o dlhodobý mier musí zostať nezlomné.

Situácia je kritická aj v Sýrii. Brutálny režim Baššára al-Asada sa rozpadol a milióny Sýrčanov túžia po slobodnej, stabilnej a bezpečnej budúcnosti. Záleží na tom, čo sa stane v nasledujúcich dňoch. A rozhodnutia, ktoré teraz urobíme, budú túto budúcnosť formovať.

Ďalšie smerovanie sa musí riadiť dialógom, jednotou, dodržiavaním základných práv a medzinárodným právom. Nastal čas zvýšiť naše úsilie. Prehĺbiť našu spoluprácu s partnermi v tomto regióne s cieľom nájsť riešenie. Cena za nečinnosť je veľmi vysoká.

Na záver mi dovoľte spomenúť Edmunda Gonzáleza Urrutiú, legitímne zvoleného prezidenta Venezuely, a Mariú Corinu Machadovú, tamojšiu líderku demokratických síl. Európsky parlament im tento týždeň udelil Sacharovovu cenu za slobodu myslenia za rok 2024. V tejto kritickej chvíli musíme zostať jednotní a naďalej im spoločne prejavovať našu podporu, aby sa Edmundo González Urrutia mohol budúci mesiac vrátiť domov a mohol sa riadne ujať funkcie prezidenta.

Európa zohráva dôležitú úlohu na Ukrajine, v našom susedstve, na Blízkom východe, v Latinskej Amerike a na celom svete. A nastal čas, aby sme sľuby, ktoré Európa dala, spoločne naplnili.

Ďakujem.